

opusdei.org

Naujieji atradimai (II): „Jėzus yra mano artimas bičiulis“

Šv. Josemaría visada jautėsi lydimas Jėzaus, savo artimo bičiulio, kuris supranta mūsų rūpesčius ir skausmus, nes Jis taip pat yra žmogus.

2021-03-22

Evangelijos pasakoja, kaip Jėzus nuolat bendrauja su labai skirtingais žmonėmis: išgijimo ieškančiais ligoniais, atleidimo trokštančiais nusidėjėliais, smalsuoliais, net

šnipinėtojais... Tačiau ypač dažnai aplink Mokytoją renkasi draugai. Taip Jėzus vadina savo mokinius – „mano draugai“ (Lk 12,4). Jaudina matyti Jėzų prie Lozoriaus kapo. Jo graudus verksmas priverčia žydus sakyti: „Štai kaip jis jį mylėjo!“ (Jn 11,36). Vėliau, Paskutinės vakarienės metu, Jis paaiškina apaštalams savo mirties ant kryžiaus prasmę: „Nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti.“ (Jn 15,13) Ir, greičiausiai jų nuostabai, pabrėš: „Jau nebevadinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką veikia jo šeimininkas. Jus aš draugais vadinu, nes jums viską paskelbiau, ką buvau iš savo Tėvo girdėjęs.“ (Jn 15,15).

Iš Meilės mums Jėzus padaro mus savo draugais. Šventosios Dvasios dovana mus atveda į naują santykį su Dievu. Gauname tą pačią Kristaus Dvasią, kuri mus padaro Tėvo vaikais ir įveda mus į ypatingą artimumą su Jėzumi: iš tiesų, esame sutapatinami

su Juo. Visgi tai neištrina mūsų individualumo ir nesunaikina mūsų asmenybės. Dėl to susitapatinimas su Kristumi ir draugystė su Juo yra glaudžiai susiję. Malonės gyvenimas sužadina labai asmeninį – veidas į veidą – santykį su Dievu: vis labiau Jį pažįstame per Jo slėpinius ir galime veikti kaip Jis. Ši gili pažinimo ir intencijų vienovė leidžia, kad būdami vargšai kūriniai, patirtume Dievą, kaip sakė šv. Augustinas, savo intymiausioje vidujybėje [1]; ir kad galėtume norėti bei siekti to paties kaip ir Jis. *Idem velle, idem nolle* – mylėti ir atmesti tą patį: tai ir yra draugystė.

„Kita jūra“

Nuo pat jaunystės šv. Josemaría suprato, kad Jėzus yra bičiulis, labai ypatingas bičiulis. Jis šią seną patirtį išliejo viename *Kelio* punkte: „Ieškai bičiulystės draugų, kurie savo pokalbiais, prieraišumu, bendravimu

palengvintų tau šio pasaulio tremtį..., nors draugai kartais ir išduoda. Nematau nieko blogo, kad ieškai. Bet... kodėl nesieki kasdien dar stipresnės Didžiojo Bičiulio draugystės, pašnekesio su tuo, kuris niekad neišduoda?“ [2]

Tai buvo tiesa, kurią Šv. Josemaría suprato labai anksti. Jo biografai tai sieja su vienu patarimu, kurį šv. Josemaría gavo dvasinio vadovavimo metu kunigų seminarijoje [3]. Metams bėgant jis gilinosi į šią draugystės su Jėzumi atradimą. Greičiausiai svarbus šio proceso momentas buvo tada, kai priešais jo akis atsivėrė begalinė dieviškosios išūnystės panorama. Būdamas rekolekcijose Segovijoje jis rašė: „Pirmoji diena. Dievas yra mano Tėvas – ir ši mintis manęs neapleidžia – Jėzus yra mano artimas draugas, (kita Jūra), kuris mane myli visa dieviška savo širdies beprotybe.

Jėzus... mano Dievas... kuris taip pat yra žmogus...“ [4]

Augančią draugystės su Jėzumi patirtį jis apibūdino kaip „kitą Jūrą“ – pirmoji buvo Dievo tėvystė – tai yra kaip kažką, ką jau žinojo ir kas priešais jo akis visgi atsivėrė nauju būdu. Šis atradimas šv. Josemariai buvo, visų pirma, paguodos šaltinis. Tais pirmaisiais trečiojo dešimtmečio metais jis turėjo didžiulę užduotį: įvykdyti Dievo valią, kurią Šis jam parodė 1928 m. spalio 2 d. Šv. Josemaria turėjo žinią, kurią reikėjo perduoti visiems žmonėms ir kurią reikėjo išpildyti Bažnyčioje. Tačiau jis turėjo tai padaryti „absoliučiai stokodamas materialinių priemonių: Turėjau tik dvidešimt šešerius metus, Dievo malonę ir gerą humoro jausmą. Ir viskas.“ [5] Panorama, kurią atvėrė šis naujas horizontas, jam patvirtino, kad vykdydamas tą misiją jis nebuvo vienišas. Jį lydėjo Jėzus, jo Draugas, tobulai supratęs jo

rūpesčius ir nerimą, nes Jėzus „taip pat yra žmogus“.

Jėzaus širdis šv. Josemariai turėjo dvigubą reikšmę: viena vertus, ji reiškė „begalinę Viešpaties meilę“, kadangi „Jėzaus Širdis yra įsikūnijusio Dievo Širdis“ [6]; antra vertus, ji apreiškė Jėzaus supratingumą ir švelnumą jo ribotumo, sunkumų ir nuopuolių akivaizdoje. Galbūt maldos akimirkomis jis patyrė tai, ką vėliau užrašė vienoje *Kelio* eilutėje: „Jėzus yra tavo Draugas. Draugas su žmogaus širdimi, tokia kaip ir tavo. Maloniosiomis akimis, kurios verkė Lozoriaus... Ir kaip Jis mylėjo Lozorių, taip myli ir tave.“ [7] Ši tuo pat metu dieviška ir žmogiška, begalinė ir artima Meilė buvo tvirta atrama, kuri jam leido eiti pirmyn bet kokiomis aplinkybėmis. Be to, ji visam jo vidiniam gyvenimui suteikė realizmo pojūtį ir naują impulsą [8].

Visiems atviras kelias

Sutiktus žmones Šv. Josemaría ragindavo keliauti draugystės su Kristumi keliu. Aiškindavo jiems, kad bendravimas su Mokytoju nereikalauja perdėtų formalumų ar sudėtingų metodų. Pakanka prisiartinti prie Jo paprastai, kaip prie bet kurio kito draugo. Galiausiai šitaip juk su Juo bendravo visi, kurie Jį labiausiai mylėjo Jam dar gyvenant žemėje. „Ar matei, kaip meiliai ir pasitikėdami su Kristumi bendrauja Jo draugai? Visiškai natūraliai Lozorius seserys prikiša Jam, kad nebuvo šalia: juk perspėjome tave! Jei tik būtum buvęs čia!.. Pasitikėdamas lėtai Jam sakyk: išmokyk mane bendrauti su Tavimi su Mortos, Marijos ir Lozorius draugystės meile; taip, kaip su Tavimi bendravo pirmieji Dvylika, nors iš pradžių Tavimi sekė dėl galbūt nelabai antgamtinių motyvų.“

Jaunuoliai, kurie susitikdavo su šv. Josemaría, nustebdavo, kaip natūraliai jis kreipdavosi į Viešpatį ir kaip ragindavo kitus bendrauti su Juo. Visą gyvenimą jis siūlė tokį kelią. Vienas iš pirmųjų, užrašiusių jo mokymą, išreiškė tai šitaip: „Kad užmegztume tokią draugystę, aš ir tu turime prisiartinti prie Jo, pažinti Jį ir mylėti.“ [10] Draugystei reikia bendravimo: pirmiausia tam mus pakviečia atradimas, kad Jėzus yra draugas. „Rašai man: „Melstis – tai kalbėti su Dievu. Bet – apie ką?“ – Apie ką? Apie Jį, apie save: džiaugsmą, liūdesį, pasisekimus ir nesėkmes, kilnius tikslus, kasdienius rūpesčius..., silpnybes! Taip pat ir padėkos žodžius, ir prašymus, Meilę ir atsisteisimą. Trumpai tariant, pažinti Jį ir pažinti save – „bendrauti!“ [11]

Šiuose žodžiuose aidi tas *noverim Te, noverim me*, apie kurį kalbėjo šv. Augustinas: „Viešpatie, kad Tave

pažinčiau ir kad pažinčiau save“ [12]; ir šv. Teresės aprašytas „draugiškas bendravimas dažnai vienumoje kalbantis su Tuo, kurio žinomės esą mylimi.“ [13] Galiausiai juk asmeninis bendravimas su Jėzumi Kristumi yra vidinio gyvenimo stuburas. O pasaulio viduryje ieškantiems šventumo tai reiškia išmokti rasti Dievą visose kasdienio gyvenimo aplinkybėse, idant užmegztume su Juo nenutrūkstantį dialogą.

Tai nėra nepasiekiamas idealas: daugybė žmonių mokėjo tai įgyvendinti. Kasdieniame darbe, šeimos gyvenime, miesto gatvėse, laukuose, kalnų takeliuose ir jūroje... Visur galime atpažinti Kristų, kuris mūsų laukia ir lydi mus kaip draugas. Nesuskaičiuojamą daugybę kartų šv. Josemaría mums kartodavo, kad „mes, Dievo vaikai, turime būti kontempliatyvūs: žmonės, kurie minios triukšme moka atrasti nuolat

su Viešpačiu bendraujančios sielos tylą; ir žvelgti į Jį taip, kaip žvelgiama į Tėvą, kaip žvelgiama į beprotiškai mylimą Draugą.“ [14] Visas mūsų gyvenimas sutelpa mūsų maldoje – taip nutinka ir apie viską išsikalbantių draugų pokalbiuose. „Apaštalų darbai mums pasakoja, kad po Prisikėlimo Viešpats sukviėtė savo mokinius ir jie šnekučiavosi *in multis argumentis*. Jie kalbėjosi apie daugybę dalykų, apie viską, kas jiems rūpėjo: jie tiesiog buvo drauge.“ [15]

Šalia šio nuolatinio bendravimo, kuris patį gyvenimą paverčia pokalbio su Dievu tema, taip pat galime stengtis kaskart vis labiau Jį pažinti, ieškodami Jo tam tikrose vietose, kuriose Jis norėjo pasilikti akivaizdesniu būdu. Dabar apžvelgsime tris iš jų.

Viešpaties draugų pasakojimai

Įkvėpti Šv. Dvasios, evangelistai surinko pagrindinius atsiminimus

apie Mokytoją. Šv. Josemaría buvo įsimylėjęs Jėzų ir todėl „Šventoji Biblija, ypač Evangelijos, jo rankose nebuvo vien tik gera knyga, kurioje galima rasti gausybę naudingų pamokymų, bet susitikimo su Kristumi vieta.“ [16]

Nuo pat pradžių tie, kurie susidurdavo su Opus Dei veikla, iškart suprasdavo, jog tas jaunas kunigas buvo siela, kuri gyveno artimame ryšyje su Dievu. Tas artumas tapdavo akivaizdus jam pamokslaujant: „kalbėdamas su Dievu jis kreipdavosi į tabernakulį taip pat tikroviškai, kaip ir kalbėdamas su mumis.“ [17] Tokiu pat būdu jis rekomendavo artintis prie Šv. Rašto. „Patariu, kad melsdamasis įsijaustum į Evangelijos pasakojimus lyg pats būtum jų dalyvis. Pirmiausia įsivaizduok sceną ar slėpinį, kuris padės susikaupti ir nugrimzti į apmąstymus. Paskui pagalvok ir prisimink kokį Mokytojo

gyvenimo bruožą: Jo sugraudintą Širdį, nuolankumą, tyrumą, Tėvo Valios vykdymą. Paskui Jam papasakok, kaip tu dažniausiai elgiesi panašioje situacijoje, kas tau atsitinka dabar. Būk atidus. Gal Jis norės tau ką nurodyti, patarti: ir bus vidinių įkvėpimų, atradimų, priekaištų.“ [18]

Su šiuo patarimu jis atvėrė mums savo sielos paslaptį. Komentuodamas šį Šv. Rašto skaitymo būdą, palaimintasis Alvaras del Portijo rašė: „Jis [šv. Josemaría] artimai pažįstamas su mūsų Viešpačiu, su Jo Motina Marija, su šv. Juozapu, su pirmaisiais dvylika apaštalų, su Morta, Marija ir Lozoriumi, su Juozapu iš Artimatėjos, su Emauso mokiniais ir šventosiomis moterimis. Jis juos pažino per nuolatinius pokalbius, per vidinį šventos Evangelijos išgyvenimą, save gyvai įsivaizduodamas kaip dar vieną veikėją tose scenose.“ [19]

Šio maldos būdo patikimumą patvirtina daugybės šventųjų gyvenimas ir mokymas. Tai tas pats būdas, kurį rekomendavo paskutiniai popiežiai, siūlydami *lectio divina* praktiką, ir nurodydami, kaip svarbu prie Evangelijos artintis su maldos nuostata. Tai reiškia, kad prie Evangelijos artinamasi neskubant, susikaupus. Perskaite vieną pastraipą, galime stabelėti ir pamąstyti: „Kaip tai atrodė?“ Į Evangelijos sceną galime įeiti kaip dar vienas veikėjas, įsivaizduoti žmonių veidus, Jėzaus veidą. Tuomet stenkimės suprasti Jo žodžių prasmę, žinodami, kad daugeliu atvejų gali prireikti tam tikro paaiškinimo, kadangi kalba eina apie seną tekstą, kuris priklauso kultūrai, iš dalies kitokiai nei mūsų. Būtent dėl to yra svarbu remtis teksto versija, kuri turėtų pakankamai paaiškinimų, ir pasitelkti geras knygas apie Evangeliją ir Šv. Raštą.

Po to iš naujo skaitykime tekstą ir klauskime savęs: „Viešpatie, ką man tas tekstas sako? Ką šia žinia norėtum pakeisti mano gyvenime? Kas šiame tekste mane trikdo? Kodėl manęs tai nedomina?“ arba: „Kas šiame žodyje man patinka, mane akina? Kas mane traukia? Kodėl mane traukia?“ [20] Galbūt mums į galvą ateis koks nors stokojantis žmogus, esantis šalia mūsų, galbūt prisiminsime, kad kažko turime atsiprašyti... O galiausiai pasvarstykime, kaip savo gyvenimu galiu atsakyti į tai, ką man šiame tekste siūlo Jėzus? „Būk atidus. Gal Jis norės tau ką nurodyti, patarti: ir bus vidinių įkvėpimų, atradimų, priekaištų.“ [21] Galbūt tai mums sužadins truputį meilės, atsidavimo troškimą ir – visada – užtikrintumą, kad Jis mus lydi. Šis Viešpaties gyvenimo kontempliavimas krikščionims yra esminis, „kad galėtume pažvelgti į tikrovę Dievo

žvilgsniu ir brandinti mumyse
„Viešpaties mintį“ (1 Kor 2,16).“ [22]

Be abejonės, yra daugybė būdų bendrauti su Jėzumi per Šv. Raštą. Dėl to šv. Josemaría nesiekė pasiūlyti metodo, o tik davė keletą praktinių patarimų, kurie galėtų padėti meditacijai ir kontempliacijai ir galiausiai „prapliuptų emocijomis: meilės, skausmo, padėkos aktais, prašymais, pasiryžimais..., kurie yra saldus tikros maldos vaisius.“ [23]

Viešpats mūsų laukia Tabernakulyje

„Kai artinies prie Tabernakulio, atmink, kad Jis... tavęs laukia jau dvidešimt šimtmečių!“ [24]

Eucharistija yra, be abejonės, ypatinga vieta, kur galima surasti Jėzų Kristų ir užmegzti su Juo draugystę. Šiuo keliu sekė ir šv. Josemaría. Jo tikėjimas gyvojo Kristaus akivaizda atsispindėdavo visuose jo gestuose priešais

Švenčiausiąjį Sakramentą. Enkarnita Ortega, susipažinusi su juo keturiasdešimtaisiais metais, prisimena, kaip pirmą kartą klausėsi vienos jo meditacijos, kurioje dalyvavo vedina tam tikro smalsumo: „Jo susikaupimas kupinas natūralumo, jo priklaupimas priešais tabernakulį ir tai, kaip jis meldėsi įžanginę meditacijos maldą, paragindamas mus įsisąmoninti, kad Viešpats buvo ten, žvelgė į mus, klausė mūsų, – visa tai išsyk mane privertė pamiršti savo troškimą pasiklausyto didžio oratoriaus.“ Jos viduje atsivėrė gyvas „poreikio klausytis Dievo ir būti dosnia su Juo“ troškimas. [25]

Tą patį prisimena mačiusieji, kaip jis aukoja Šventąsias Mišias: „Tai, kaip Tėvas aukoja Šv. Mišias, nuoširdus ir dėmesingumo kupinas tonas meldžiantis skirtingas maldas, menkiausio dirbtinumo nebuvimas, jo priklaupimai ir kiti liturginiai

veiksmi man paliko gilų įspūdį: Dievas buvo ten, Jis ten realiai buvo.“ [26] Kalbama ne apie ypatingus dalykus, o apie laikyseną ir judesius, maldų intensyvumą, susikaupimą. Mes irgi galime taip bendrauti su Dievu, jei gyvename užtikrinti, kad Kristus, „artimas bičiulis“, išties yra Eucharistijoje. Pirmojo Opus Dei bendrabučio gyventojams, kai Viešpatį pagaliau buvo galima palikti bendrabučio tabernakulyje, Tėvas primindavo, kad Dievas „yra dar vienas – pirmasis – bendrabučio gyventojas, todėl kiekvieną ragindavo praleisti kartu su Juo kažkiek laiko, o išeinant ir grįžtant į DYA [27] „pasveikinti“ Jį priklaupimu arba lankyti tabernakulį mintimis iš savo kambario“ [28].

Kreipti mintis į Dievą, kai matome bažnyčią, trumpai aplankyti Jį dienos metu, stengtis giliai ir susikaupus dalyvauti Mišiose, persikelti mintimis prie tabernakulio, kad

pasisveikintume su Viešpačiu arba paaukotume Jam savo darbą, – būtent tokie maži dalykai, kai juose dalyvauja mūsų širdis, išreiškia ir tuo pat metu maitina mūsų tikėjimą. Tai yra tie patys maži dalykai, kuriuos darome dėl savo draugų, kai juos aplankome arba nusiunčiame žinutę.

Kristus mus supančiuose žmonėse

Meilės įsakymas yra skiriamasis Kristaus sekėjų ženklas. Šis ženklas gimsta iš tikėjimo, jog pats Jėzus Kristus yra aplinkiniuose žmonėse. Tai giliai Viešpaties mokyme išsisknijusi tiesa. Įvairiomis progomis Jis primena mums, kad rūpindamiesi tais, kuriems to reikia (o mūsų reikia visiems – kiekvienam savaip, išties rūpinamės Juo pačiu [29]. Dėl to yra taip svarbu „mokyti atpažinti ateinantį mus pasitikti Kristų, atpažinti Jį mūsų broliuose ir

seseryse – mus supančiuose
žmonėse.“ [30]

Šv. Josemaría stengėsi pirmiausia surasti Kristų labiausiai stokojančiuose žmonėse. Trečiojo dešimtmečio pradžioje jis daugybę valandų paskyrė Madrido priemiesčių neturtingų šeimų lankymui, sergančiųjų slaugymui sostinės ligoninėse, vargšų vaikų katechezėms. Vėliau jis mokėjo šio rūpesčio svarbą perduoti Opus Dei veiklas lankiusiems jaunuoliams. Be to, tie patys jaunuoliai patyrė Tėvo žmogišką ir antgamtinį švelnumą. Pavyzdžiui, Pranciškus Boteja prisimena, kaip Tėvas, pirmą kartą jį priėmė: „Taip, tarsi nuo seno būtų mane pažinojęs. Vis dar laikau atmintyje jo gilų, sielon įsirėžusį žvilgsnį ir jo linksmumą, kuris mane sujaudino ir pripildė džiaugsmo ir ramybės. Rodė, kad jis pažinojo mano vidų ir tuo pat metu elgėsi taip natūraliai ir paprastai, kad jaučiausi

kaip šeimoje.“ [31] Dar vienas jaunuolis, kuris nebuvo itin jausmingas, pripažino: „Jis mumis rūpinosi net labiau nei mūsų motinos.“ [32]

Tuose jaunuoliuose, kaip ir vargšuose bei ligoniuose, šv. Josemaría *atrado* savo Bičiulį. Po kiek metų „susimąstęs, apsuptas savo vaikų jis juos klausė: – Mano vaikai, ar žinote, kodėl jus taip myliu? – stojo tylą ir Tėvas pridėjo: – Nes jūmyse matau kunkuliuojant Kristaus Kraują.“ [33] Jo Draugas Jėzus nuvedė jį pas šalia buvusius žmones, ypač labiausiai stokojančius. Taip ir mes, šalia Evangelijos ir Eucharistijos „esame pašaukti tarnauti nukryžiuotajam Jėzui, esančiam kiekviename apleistame žmoguje, paliesti Jo palaimintą kūną atstumtuosiuose, alkstančiuose ar trokštančiuose, nuoguose, kalinamuose, ligoniuose, bedarbiuose, persekiojamuose,

pabėgėliuose, emigrantuose. Ten atrandame mūsų Dievą, ten prisiliečiame prie Viešpaties.“ [34]

Lucas Buch

[1] Šv. Augustinas, Išpažinimai, III, 6, 11: *Interior intimo meo*, „Tu buvai mano viduje, giliau nei pati giliausia mano gelmė.“

[2] Šv. Josemaría, *Kelias*, nr. 88.

[3] *Kelias*, kritinis-istorinis P. Rodríguez leidimas, 3-ias leidimas, Rialp: Madridas, 2004, nr. 88 komentaras. Plg. R. Herrando, Šv. Josemaríos seminarijos metai Saragošoje (1920-1925), Rialp: Madridas, 2002, P. 197-201.

[4] Šv. Josemaría, *Asmeniniai užrašai*, n. 1637 (cituojiama *Kelyje*, kritinis-istorinis leidimas, nr. 422

komentaras). Pirmoji rekolekcijų diena buvo 1932 m. spalio 4 d. Tekstu pasiremta *Kalvės* nr. 2.

[5] *Laiškas 1947 m. gruodžio 29/1966 m. vasario 14 d.*, n. 11, cituojama A. Vázquez de Prada, *Opus Dei Įsteigėjas* 1 tomas, Rialp: Madridas, 1997, P. 308.

[6] Šv. Josemaría, *Kristus eina pro šalį*, nr. 169.

[7] *Kelias*, nr. 422.

[8] Plg. *Ten pat*, nr. 244, 436.

[9] Šv. Josemaría, *Kalvė*, nr. 495.

[10] S. Canals, *Apmąstymai apie askezę*, Rialp: Madridas, 2011, skyrius „Jėzus kaip draugas“.

[11] *Kelias*, nr. 91.

[12] Šv. Augustinas, *Pokalbiai su savimi* II, 1.1.

[13] Šv. Jėzaus Teresė, *Gyvenimo knyga*, 8 skyrius, nr. 5.

[14] *Kalvė*, nr. 738.

[15] Šv. Josemaría, cituojama: *Du katekezės mėnesiai*, II tomas, 651 (AGP, Biblioteka P04).

[16] F. Varo, „Šv. Josemaría Escrivá, Šv. Rašto skaitytojas“, *Romana*, 40 (2005).

[17] F. Botella atsiminimai, J.L. Gonzalez Gullon, *DYA. Akademija ir Bendrabutis Opus Dei istorijoje (1933-1939)*, Rialp: Madridas, 2016, 3-ias leidimas, P. 429.

[18] Šv. Josemaría, *Dievo bičiuliai*, nr. 253.

[19] Pal. Álvaro del Portillo, „Įvadinis žodis“, *Kristus eina pro šalį*.

[20] Pranciškus, Apaštališkasis paraginimas *Evangelii gaudium* (2013 m. lapkričio 24 d.), nr. 153.

[21] Šv. Josemaría, *Dievo bičiuliai*, nr. 253.

[22] Benediktas XVI, Apaštališkasis paraginimas *Verbum Domini* (2010 m. spalio 30 d.), nr. 87.

[23] Javier Echevarría, „Šv. Josemaría Escrivá, kasdienio gyvenimo maldos mokytojas“, *Magnificat* 2006.

[24] *Kelias*, nr. 537.

[25] Atsiminimai cituojami: A. Vázquez de Prada, *Opus Dei Steigėjas*, II tomas, Rialp: Madridas, 2002, P. 555.

[26] Francisco Ponz prisiminimai: A. Vázquez de Prada, *Opus Dei Steigėjas*, II tomas, P. 407.

[27] *DYA* (isp. *Derecho y Arquitectura* – „Teisė ir architektūra“) –taip sutrumpintai vadinosi pirmasis *Opus Dei* studentų bendrabutis ir studijų

centras, 1933 m. įsteigtas Madride, Ispanijoje (Vert. pastaba).

[28] *DYA. Akademija ir Bendrabutis Opus Dei istorijoje, P. 342.*

[29] Plg. Mt 10,40; 25,40; Lk 10,16.

[30] *Kristus eina pro šalį, nr. 111.*

[31] F. Botella prisiminimai: *DYA. Akademija ir Bendrabutis Opus Dei istorijoje, P. 433.*

[32] J. Jiménez Vargas prisiminimai, *DYA. Akademija ir Bendrabutis Opus Dei istorijoje, P. 443.*

[33] Cituojama A. Vázquez de Prada, *Opus Dei Steigėjas, III tomas, Rialp: Madridas 2003, P. 405.*

[34] Pranciškus, *Via Crucis su jaunimu Pasaulio jaunimo dienų metu, 2016 m. liepos 29 d.*

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lt-lt/article/naujieji-atradimai-ii-jezus-
yra-mano-artimas-biciu/](https://opusdei.org/lt-lt/article/naujieji-atradimai-ii-jezus-yra-mano-artimas-biciu/) (2026-02-04)